

Datum
2015-01-21
1 (5)

Rädda Barnens lokalförening i Tyresö

Förslag från Rädda Barnen angående kommunplanen för 2015-2018

Tack för ert brev med kommentarer och förslag med anledning av kommunplanen 2015-2018. Jag ska nedan kommentera era förslag. Jag vill liksom i tidigare konversation kring styrprocessen och barns behov och rättigheter hänvisa till nämndplanerna som mer utförligt beskriver kommunens arbete för barn och unga än vad som är möjligt att göra i kommunplanen. Det ger en mer utförlig bild av hur kommunen arbetar med de frågor ni uppmärksammar.

Uppföljning av kommunens mål

Som ni själva nämner är medborgarundersökningen inte anpassad till målgruppen barn och unga under 18 år. Däremot genomförs många andra undersökningar i kommunen som på olika sätt försöker fånga upp barn och ungdomars uppfattningar. För det strategiska målet, *Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner*, finns indikatorer som omfattar åtminstone delar av målgruppen barn och unga. Varje år genomförs elev- och föräldraenkäter i Tyresös förskolor, pedagogisk omsorg, förskoleklasser och grundskolans årskurs 2, 5 och 8.

Ur de undersökningar som görs kan uppgifter hämtas om vad barnen tycker när det gäller skolan. Undersökningarna innehåller mål och indikatorer på bland annat delaktighet och trygghet. Elever i årskurs 5 och 8 tillfrågas om verksamheten. 2013 utökades enkäterna till att omfatta fler årskurser än tidigare. I förra årets undersökning tillfrågades elever i årskurs 6. Resultat från sju av elevfrågorna i enkäten sammanställs i Sveriges Kommuner och Landstings rapport, *Öppna jämförelser*. Detta gör att det går att jämföra resultat med övriga kommuner i Sverige.

Tyresö kommun

Kommunledningskontoret • Marknadsgränd 2 • 135 81 Tyresö
Tel 08-5782 91 00 • Fax 08-798 95 94
kommun@tyreso.se • www.tyreso.se

tyresö kommun

När det gäller förskola finns det enheter som gör förenklade undersökningar av barnens upplevelse med hjälp av olika symboler för glad, neutral och ledsen. För att fånga upp vad studenterna anser om påverkansmöjligheter, trygghet och arbetsro görs varje år en enkätundersökning i årskurs två på gymnasiet.

Ni föreslår att svaren från medarbetarna i förskolan, skolan och fritidsverksamheten och socialtjänstens barninriktade verksamhet särskilt analysera och offentliggörs. Kommunens inställning är att det är viktigt att alla anställda trivs och känner att de har en rimlig arbetssituation. Det vore fel att ensidigt rikta in sig på vissa yrkesgrupper med den frågeställning som ni föreslår. Samtidigt så ingår de nämnda yrkesgrupperna i de grupper som särskilt analyseras då de ofta har högre sjukfrånvaro än andra. Det är även viktigt att respektive förvaltning arbetar med dessa frågor utifrån sina respektive perspektiv.

Förskola och skola

De åtgärder ni föreslår när det gäller beskrivningar och undersökningar av skolornas arbete mot kränkande behandling finns redan. På varje skolas hemsida finns Plan mot kränkande behandling och diskriminering, ibland benämnd likabehandlingsplan eller Antimobbningsplan publicerad. Där beskrivs hur man på förskolan eller skolan arbetar med såväl förebyggande som främjande arbete samt hur man hanterar kränkande behandling om den uppstår. För att följa upp elevernas trivsel genomförs trivselenkäter på skolorna, men trivseln följs även upp i den årliga elevenkäten då eleverna får svara på bland annat påståenden om hur de trivs i skolan, känner sig trygga och de vuxnas agerande om någon far illa. Även föräldrarna får ge sina synpunkter på hur de upplever att barnen trivs i skolan, om de känner trygghet och de vuxnas agerande. Utifrån analys av elev- och föräldraenkät genomförs aktiviteter för att komma till rätta med bristområden.

Ni föreslår att "nöjdheten" bryts ner i mer konkreta "del-indikatorer". Den indikator som valts att följas upp är påståendet i elevenkäten som lyder "Jag är nöjd med min skola". Däremot används såväl elev- som föräldraenkäterna i sin helhet i det systematiska kvalitetsarbetet i verksamheten såväl på förvaltnings- enhetsnivå. Elevenkäten består av 26 påstående som eleverna ska ta ställning till och alla speglar de olika aspekter av hur eleverna upplever kvaliteten i skolan. Genom analys av de olika frågornas resultat skapas en bild av varje skolas

utvecklingsbehov ur ett elevperspektiv och på aggregerad nivå framstår elevernas bild av kvaliteten i kommunens skolor och generella utvecklingsbehov.

Vidare föreslå ni att även barnen ska tillfrågas om de är nöjda med verksamheten på fritidshemmen – både de kommunala och föreningsdrivna. I föräldraenkäten berörs fritidshemmet med påståenden om verksamheten upplevs stimulerande och utvecklande, om barnen är med och påverkar aktiviteterna och personalens kompetens och agerande. Den analys som görs av resultaten i föräldraenkäten gällande fritidshemmet utgör grund för kommande utvecklingsarbete.

Från och med vårterminen 2015 finns en flik för fritidshemmet i Unikum (verktyg på webben för elever, föräldrar och personal), där eleverna ges möjlighet att svara på ett antal påståenden kring deras vistelse på fritidshemmet. Detta ligger sedan till grund för såväl diskussion på utvecklingssamtalet som i fritidshemmets systematiska kvalitetsarbete.

Individ- och familjeomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning

När det gäller brukarundersökningar avseende nöjdhet inom Individ och familjeomsorgen tillfrågas även barn/ungdomar. Till exempel gjordes en stor brukarundersökning "Kvalitetsbarometern" om brukarnas upplevelser av kvaliteten inom individ- och familjeomsorgen. I den fick alla ungdomar 13-20 som var/varit aktuella för utredning eller insats (t ex placerade i familjehem) svara på frågor om hur de upplevt bl a bemötande, tillgänglighet, kontinuitet, möjlighet att påverka osv. Resultatet av undersökningen resulterade i en rapport och materialet har presenterats för förvaltningen och socialnämnden. Individ-och familjeomsorgen (IFO) har sedan arbetat med förbättringsområden utifrån resultatet av undersökningen. Som exempel hade ungdomarna synpunkter på bl a den fysiska miljön på socialkontoret och kände sig obekväma i den. Maskrosbarn har därefter "pimpat" ett rum på socialkontoret så att ungdomarna ska känna sig mer bekväma och "hemma".

Resursenheten inom IFO som arbetar med insatser för barn och familjer gör även egna mindre enkätundersökningar årligen, även där tillfrågas

barn/ungdomar om synpunkter. Vad gäller förslag till övriga indikatorer avseende IFO:s barnperspektiv är förslagen värda att beakta.

När det gäller indikatorerna avseende barn med funktionsnedsättning finns det en risk för att ”peka ut” just dessa barn i förhållande till andra barn och det är viktigt att förhålla sig till normaliseringsprincipen - att inte särbehandla dessa barn.

Bibliotek, kultur och fritid

När det gäller nöjdhetsundersökningar inom kulturverksamheten genomförs olika undersökningar som även ska fånga upp barn och ungas åsikter. Inom kulturskolans verksamhet görs en brukarundersökning som riktar sig till eleverna vartannat år. Därutöver görs en observation cirka vart annat år, där elevernas synpunkter kommer fram genom intervjuer. Könsfördelningen bland eleverna analyseras och de arbetar aktivt för att intresse ska vara kopplat till individ och inte till kön eller socioekonomiska faktorer. Bibliotekets brukarundersökning som görs vartannat år omfattar ej barn. Däremot har de gjort en TTT-studie (observationsstudie på bibliotekets besökare) tillsammans med Regionbiblioteket i Stockholm som kartlägger besökare och aktiviteter med avseende på ålder, kön och mycket annat. På huvudbiblioteket erbjuds sedan flera år läxhjälp som fångar in många barn i de grupper som Rädda barnen nämner.

Avslutande kommentarer

Som framgått ovan mäter kommunen på olika sätt barn- och ungdomars uppfattningar. Det finns säkert möjligheter att göra det på fler sätt, detta får vägas mot den ytterligare nyttan och behov av resurser för att genomföra ytterligare undersökningar. När det gäller era förslag kring handlingsplan, metoder och system, kommunal barnombudsman och att inrätta en tvärpolitisk barngrupp är det förslag vi får diskutera vidare inom alliansen och återkomma till.

Med vänlig hälsning

Fredrik Saweståhl

Kommunstyrelsens ordförande